

A szociális intézményekben vezetett dokumentáció

Országos Betegjogi, Ellátottjogi, Gyermekjogi és
Dokumentációs Központ

2015. október 8.

dr. Majsa Dóra
osztályvezető
NAIH

TÁMOP 5.5.7-08/1-2008-0001

Betegjogi, ellátottjogi és gyermekjogi képviselői hálózat
és civil jogvédő munka fejlesztése

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

- Az emberi méltóság védelmének sajátos aspektusa
- Az ember kiszolgáltatottságának egyik módja az információs kiszolgáltatottság
- Az adatvédelmi jogi problémák szinte a jog teljes spektrumát átfogják

- Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011.évi CXII. törvény (Infotv.)
- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény
- Az egészségügyi és a hozzájuk kapcsolódó személyes adatok kezeléséről és védelméről szóló 1997. évi XLVII. törvény
- ...

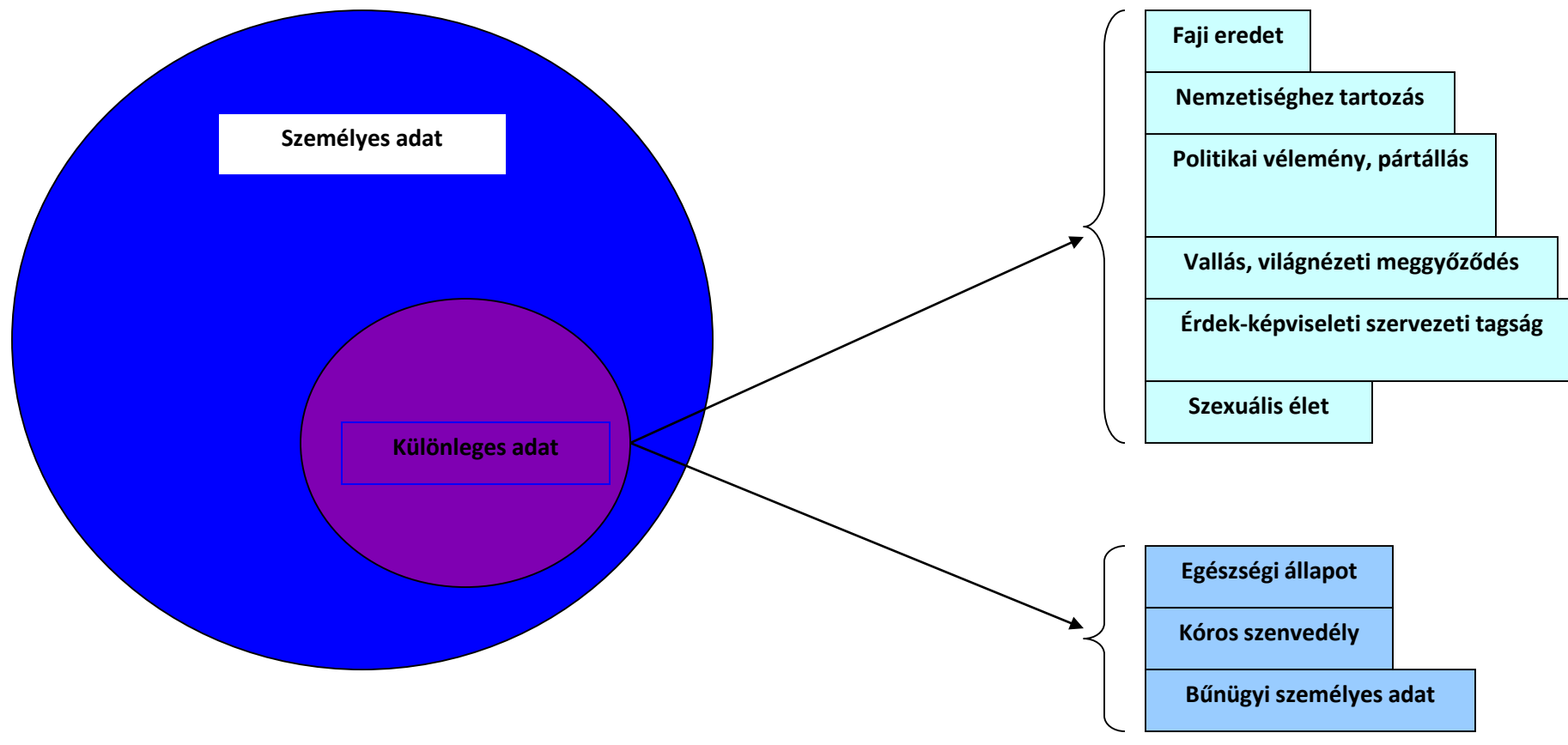
- **15/1991. (IV. 13.) AB határozat:** „személyi szám határozat”
 - az információs önrendelkezési jog leglényegesebb elemei:
 - Adatkezelés az érintett hozzájárulásával lehet
 - Követhető és ellenőrizhető adatkezelés – tájékoztatáshoz való jog
 - Kivételesen törvény elrendelhet adatkezelést a szükségesség-arányosság elvét betartva – „elkerülhetetlen esetben lehet alkotmányosan korlátozni”
 - Célhoz kötöttség elve
 - (a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény)

- **29/1994. (V. 20.) AB határozat:** „a második személyi szám határozat” (a TB-kártyán feltüntetett személyi szám)
 - a társadalombiztosítás egészségügyi szolgáltatásának igénybevételére jogosító igazolvány felhasználási körében (munkáltató, egészségbiztosítási pénztár, háziorvosi és egyéb egészségügyi szolgálat stb.) a személyes adat védelméhez fűződő alapvető jog gyakorlásának korlátozása; ilyen tartalmú rendelkezést kormányrendelet és melléklete nem írhat elő
 - Célhoz kötöttség elvét sérti
 - Osztott információs rendszerek elve
 - „két személyazonosító jelrendszer kötelező használata ugyanarra célra alkotmányellenes”

- **Személyes adat:** az érintettel kapcsolatba hozható adat vagy abból levonható következtetés. Az adatalany és az adat közötti kapcsolat helyreállítható, azaz az adatkezelő rendelkezik azokkal a technikai feltételekkel, amelyek a helyreállításhoz szükségesek.
- **Különleges adat:** amely a faji eredetre, a nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozásra, a politikai véleményre vagy pártállásra, a vallásos vagy más világnézeti meggyőződésre, az érdekképviselői szervezeti tagságra, a szexuális életre vonatkozó személyes adat, az egészségi állapotra, a kóros szenvedélyre vonatkozó személyes adat, valamint a bűnügyi személyes adat.

- **Egészségügyi adat:** az *érintett* testi, értelmi és lelki állapotára, kóros szenvedélyére, valamint a megbetegedés, illetve az elhalálozás körülményeire, a halál okára vonatkozó, általa vagy róla más személy által közölt, illetve az egészségügyi ellátóhálózat által észlelt, vizsgált, mért, leképzett vagy származtatott adat; továbbá az előzőekkel kapcsolatba hozható, az azokat befolyásoló mindennemű adat (pl. környezet, magatartás, foglalkozás)

Az adatvédelem fogalmai

- **Adatkezelés:** Az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így különösen gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, lekérdezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása, fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérnyomat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése;
- **Adatfeldolgozás:** az adatkezelési műveletekhez kapcsolódó technikai feladatok elvégzése, függetlenül a műveletek végrehajtásához alkalmazott módszertől és eszköztől, valamint az alkalmazás helyétől, feltéve hogy a technikai feladatot az adatokon végzik;

- **Hozzájárulás:**
 - Önkéntes és határozott
 - Megfelelő tájékoztatás követelménye
 - **Vélelmezett hozzájárulás**
 - szükséghelyzetben
 - az érintett kérelmére indult eljárásokban
 - közszereplés
- **Kötelező adatkezelés:**
 - Törvény vagy
 - Törvény felhatalmazása alapján önkormányzati rendelet

1. Célhoz kötöttség:

- Pontos meghatározott cél
- Tisztességes adatkezelés elve
- Legitim cél (jog teljesítése vagy kötelezettség teljesítésének előmozdítása érdekében)
- Adatminimum elve – készletező adatkezelés tilalma

2. Az érintett hozzájárulása

- Megfelelő tájékoztatás követelménye

3. Az érintett jogai:

- tájékoztatáshoz való jog;
- helyesbítéshez való jog;
- törléshez való jog;
- az adatok zárolásának kezdeményezése;
- tiltakozáshoz való jog.

4. Jogorvoslathoz való jog

1. NAIH :

1. Vizsgálati eljárás (ombudsmani-típusú)
2. Hatósági eljárás (Infotv. és Ket.)

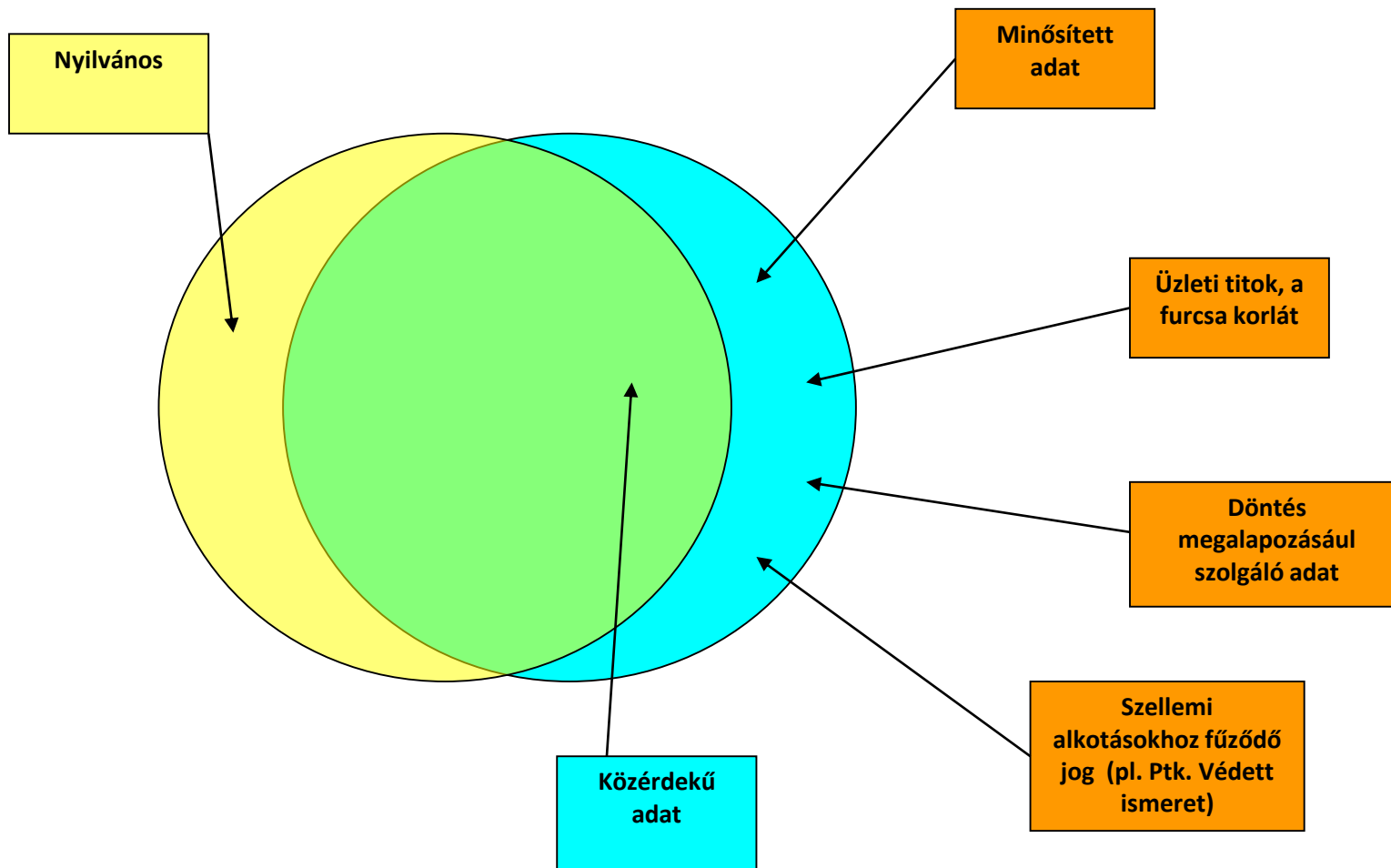
– Bíróság

1. Infotv. alapján
2. Ptk. alapján
3. Btk. – személyes adattal való visszaélés

- Infotv.
 - Az adatkezelő köteles gondoskodni az adatok biztonságáról, köteles megtenni azokat a technikai és szervezési intézkedéseket és kialakítani azokat az eljárási szabályokat, amelyek az adat- és titokvédelmi szabályok érvényre juttatásához szükségesek.
 - A törvény az érintettek magánszférája védelmének jegyében általános tartalmú adatbiztonsági elvárásokat fogalmaz meg, a részletes szabályokat a tevékenység specialitásaihoz igazodva az ágazati jogszabályok és az egyedileg kialakított adatbiztonsági szabályzatok tartalmazzák.
- Iratkezelés szabályai - a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről szóló 335/2005. (XII. 29.) Korm. Rendelet (MOL hatásköre)

- **Közérdekű adat:** a közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett NEM személyes adat
- **Közérdekből nyilvános adat:** a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli. (pl. a hitelezői érdekek védelme, valamint a piaci forgalom biztonsága érdekében az adatok széles körét minősíti közérdekből nyilvánosnak az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény, a cégtörvény, valamint a számviteli törvény)
 - Közérdekből nyilvános személyes adatok (Infotv. 26. § (2) bekezdés)

Az adatvédelmen túl - információszabadság

- **Az információszabadságból eredő kötelezettségek:**
 - **Adatigénylések teljesítése**
 - Korlátok (Infotv. 27. §)
 - Mód (Infotv. 28. § - 30. §)
 - **Elektronikus közzététel**
 - Általános közzététel (Infotv. 1. sz. melléklet)
 - Különös közzététel (szektorális jogszabályok)
 - Egyedi közzététel (közfeladatot ellátó szerv vezetője rendelheti el)
- **Jogorvoslat:**
 - NAIH: vizsgálati eljárás, titokfelügyeleti eljárás, bírósági eljárás kezdeményezése, perbeavatkozás
 - Bíróság

A szociális intézmények „szektorális” adatkezelése

- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szoctv.)
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételeiről szóló 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet

A szociális intézmények „szektorális” adatkezelése

- A NAIH állásfoglalásai
- Adattovábbítási nyilvántartás
- Megkeresések

A szociális intézmények „szektorális” adatkezelése

- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szoctv.)
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet

- 214/2012. (VII. 30.) Kormányrendelet
- Jogvédelmi képviselő
- Jogutód nélkül megszűnt egészségügyi intézményekben keletkezett egészségügyi dokumentációt
- Hatósági feladatok
 - Nyilvántartási feladatok
 - Egészségügyi szolgáltatások hozzáférhetőségének, az ellátásszervezéssel, beutalási renddel, betegtájékoztatással kapcsolatos szabályok érvényesülésének ellenőrzése
 - Nemzeti kapcsolattartó pont

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

TÁMOP 5.5.7-08/1-2008-0001

Betegjogi, ellátottjogi és gyermekjogi képviselői hálózat
és civil jogvédő munka fejlesztése

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE